

Соколовська Людмила Михайлівна,
спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка
Житомирського агротехнічного фахового коледжу
lm.2012@ukr.net

ОБРАЗ ДОМУ ТА ВНУТРІШНЬОЇ СВОБОДИ В РОМАНІ ЄВГЕНІЇ КУЗНЄЦОВОЇ «ДРАБИНА»

***Анотація.** Пропонована стаття досліджує багатозначні символи дому та внутрішньої свободи в романі Євгенії Кузнєцової "Драбина". Аналізуючи взаємодію персонажів з фізичним та метафоричним простором оселі, авторка*

статті виявляє, як концепція дому трансформується під впливом екстремальних обставин війни та вимушеної еміграції.

Ключові слова: *війна, дім, драбина, ідентичність, психологічний аналіз, символ.*

Сучасна українська література є потужним засобом відображення суспільних змін, індивідуальних переживань та пошуку особистісної ідентичності. У творах новітніх українських письменників простежуються складні процеси адаптації до сучасних викликів, відновлення зв'язку з культурними коренями та творення нових сенсів [1, с. 115]. Важливим аспектом цих процесів є російсько-українська війна, яка значною мірою впливає на світогляд письменників та тематику їхніх творів. Роман Євгенії Кузнецової "Драбина" є прикладом глибокої художньої рефлексії над питаннями внутрішньої свободи, прийняття себе та осмислення простору дому як метафори стабільності в хаотичному світі, зокрема в умовах війни. Прагнення до гармонії, символізоване рухом вгору по драбині, відображає універсальні теми людського розвитку, які є актуальними в контексті сучасних суспільних трансформацій та випробувань, зумовлених воєнними реаліями. Аналіз твору допомагає глибше зрозуміти ці процеси, оскільки через символіку дому та війни можна розкрити широкі культурні, соціальні та психоаналітичні виміри, що відповідають на важливі питання сьогодення [1, с. 417].

Роман Євгенії Кузнецової є глибоко символічним твором, в якому образи дому та драбини виступають як основні метафори, що поєднуються з переживаннями героїв та соціальними умовами. Один з основних мотивів твору – це ідея руху вгору, яка уособлюється через драбину. Драбина – це символ етапів розвитку, подолання внутрішніх бар'єрів, прагнення до самопізнання та гармонії. Персонажі, зіштовхуючись з власними проблемами та викликами, рухаються вгору, що відображає їхню внутрішню боротьбу, зміну у світогляді та становлення особистості. Головний герой Толік є важливим елементом цього складного нарративу. Його шлях у романі відображає не тільки особистісний розвиток, але й прагнення знайти гармонію між своїми бажаннями та реальністю, що змінюється

брехні й війни, За нашу й вашу мирну Україну...» [5]. Вірш апелює до кожного читача, закликаючи берегти пам'ять про героїв та продовжувати їхню справу.

Поезія Майдану та війни є важливим складником сучасної літературної ідентичності України, адже саме в цих буремних періодах поетичне слово стало потужним інструментом вираження національної свідомості та боротьби за свободу. Вірші, присвячені Героям Небесної Сотні, не лише фіксують трагічні події, але й символізують незламний дух українців, які стали на захист своєї землі, своїх близьких і своєї гідності. Через болісну скорботу, вдячність і велич подвигу загиблих, поезія цих часів утверджує національні цінності та єднає народ у пам'яті про героїв. Водночас, вірші закликають до боротьби за свободу, справедливості і мир, нагадуючи про важливість збереження пам'яті та продовження справи, заради якої були принесені ці великі жертви. Творчість, народжена в умовах революції та війни, сприяє формуванню нової національної ідентичності, де поезія перетворюється на зброю боротьби та надії для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Вірші Майдану. URL: <https://parafia.org.ua/biblioteka/kultura/virshi-majdanu/> (дата звернення: 18.01.2025).
2. Горішна Г. М. Поезія Майдану у дискурсі української революційної поезії ХХ–ХХІ століття : дис. ... канд. філол. наук : 13.01.01 - українська література: філологічні науки / Горішна Галина Михайлівна; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка; наук. кер. О. В. Лабащук. Тернопіль, 2018. 206 с.
3. Дзюба-Погребняк О. Перша світова війна в літературах південних слов'ян. Київ: ДУХ І ЛІТЕРА, 2014. 496 с.
4. Поліщук Я. Простір ідеологічного впливу. *До природи репрезентації. Український історичний збірник*. 2008. Вип. 11. С. 428-443.
5. Скрипник Л. «Я дякую вам, хлопці, за життя». URL: <https://zernyatko.at.ua/publ/108-1-0-1323> (дата звернення: 18.01.2025).